

Budget 2023 och plan 2024–2025

Ordförandeförslag

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Innehåll

Inledning kommer senare	3
Budgetprocessen.....	6
Ordförandens förslag i korthet.....	6
Övergripande politisk inriktning – kommunens strategiområden och nämndmål	7
Kommunens strategiområden och nämndernas mål.....	8
Förändringar av nämndmål.....	9
Finansiella indikatorer	10
Ekonomiska förutsättningar	11
Finansiering och likviditet	11
Pensionsskuld och pensionskostnader.....	12
Ordförandens budgetförslag 2023.....	13
Ordförandes budgetförslag 2023 och plan 2024–2025	19
Investeringsbudget 2023 och plan 2024 – 2025	20
Fastställande av kommunens övergripande mål	21
Kommunstyrelsen	21
Revision	22
Överförmyndarnämnden	23
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	23
Kultur- och fritidsnämnden	25
Tekniska nämnden	26
Utbildningsnämnden.....	29
Socialnämnden.....	31
Finansiering.....	32

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

Inledning kommer senare

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

Danderyd den xx oktober 2022

Hanna Bocander (M)

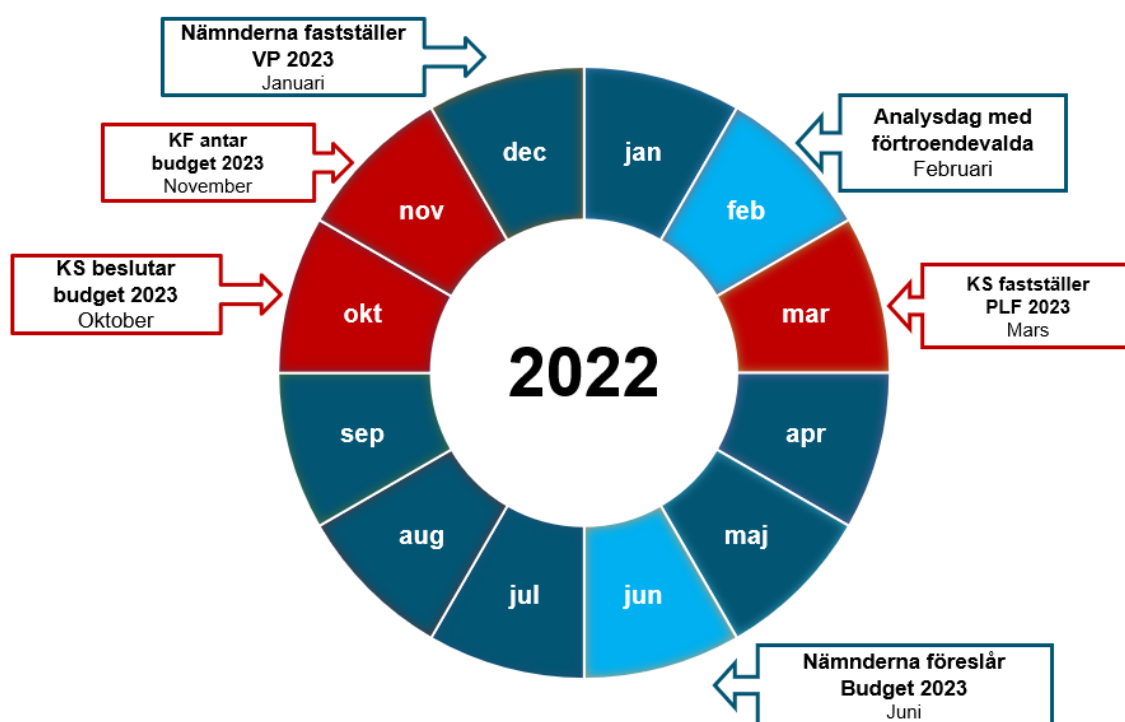
Kommunstyrelsens ordförande

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Budgetprocessen

Planeringsförutsättningar och direktiv till budget 2023 och plan 2024 - 2025 anger de ekonomiska förutsättningarna för budgetarbetet tre år framåt i tiden och inleder arbetet med budgetprocessen. Planeringsförutsättningar och direktiv till budget är ett tjänstemannaförslag som bereds inom kommunledningskontorets ekonomiavdelning under perioden december 2021 – februari 2022 och baserar sig på tidigare budgetförslag, kommunens riktlinjer för ekonomistyrning samt SKR:s prognoser. Förslaget antas av kommunstyrelsen under mars månad. Under perioden april till juni bereder respektive förvaltning / kontor nämndernas förslag till budget som beslutas i respektive nämnd senast under juni månad. Nämndernas förslag till budget utgör sedan underlag till kommunens budget för vilken förslag lämnas av kommunstyrelsen under oktober. Budgeten antas slutligen av kommunfullmäktige under november.

Årshjulet nedan visar arbetsprocessen med budgetarbetet.

Ordförandens förslag i korthet

Den kommunala utdebiteringen, det vill säga skattesatsen, föreslås vara oförändrad och uppgå till 18,35 kronor 2023.

Den tidigare utgångsprincipen om uppräkningsprincipen med en procent för peng- och check och priser och löner, överges med anledning av rådande inflationsläge. Principen implementerades 2021 med anledning av kommunens vid tidpunkten ansträngda ekonomi. Principen implementerades för att ge ekonomiska förutsättningar och bidra till kostnadskontroll för att säkerställa en ekonomi i balans. Principen med en procents

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

uppräknings utvärderas varje år i budgetarbetet. En uppräknings med en procent skulle tvinga kommunens verksamheter till hårda besparingar och effektiviseringar. Uppräknings sker med tre procent för peng- och check, och med två procent för pris- och löneökningar.

Utöver uppräknings ges nämnderna full kompensation för ökade kapitalkostnader och volymer. Nämnderna kompenseras även för ökade driftkostnader för att anpassa delar av redovisnings till Lagen om kommunal bokföring och redovisning som innebär att utrednings- och projekteringsuppdrag som föregår en eventuell investering ska redovisas som en driftkostnad och inte som tidigare investeringsutgift. (Detta oavsett om det gäller ny mark, ny byggnad eller investering i befintligt objekt) Kommunen behöver därför resultatföra kostnader för ett antal investeringsprojekt. Det innebär att dessa kostnader belastar resultatet 2023 och inte som kostnaderna skulle gjort tidigare och belastat resultatet åren framöver som avskrivningar.

Ordförandens förslag till budget innebär ett positivt resultat enligt balanskravet om 46,6 miljoner kronor, vilket är 97,6 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat enligt balanskrav 2022. Det sker en generell uppräknings om 2 procent för löner och priser och 3 procent för peng och check.

Förslaget innehåller satsning om 2,0 miljoner kronor på kommunens arbete med idrotts- och fritidsanläggningarna och syftar till att bibehålla en hög kvalitet på kommunens verksamhet. Satsningen möjliggör även att kommunen kan utöka beståndet av anläggningar ytterligare om kommunfullmäktige beslutar om att köpa konstgräsanläggningarna från fotbollsföreningarna.

Förslaget innehåller också satsning om 2,0 miljoner kronor för att förstärka IT-säkerheten och för att öka takten med digitaliseringen i kommunen.

Övergripande politisk inriktning – kommunens strategiområden och nämndmål

Kommunfullmäktige beslutade 2017-09-25 (§ 82) att anta en vision för Danderyds kommun. Att Danderyds kommun har högt ställda ambitioner understryks av visionen som kommunfullmäktige i enighet beslutade att anta och som lyder:

”Danderyd – Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i”

Kommunens vision är vägledande i kommunens och nämndernas arbete med målstyrning. Till visionen finns fem övergripande strategiområden med syfte att stärka styrkedjan och tydliggöra visionens intentioner och riktning för kommunens verksamheter. Till varje strategiområde fastställs nämndmål. Målen fokuserar på de utvecklingsområden som respektive nämnd bedömer är prioriterade för att på sikt nå målsättningarna i kommunens strategiområden och visionen. Nämndmålen ska vara strategiska i den bemärkelsen att de är utvecklande och kan ses som milstolpar i strävan att nå visionen. Nämndmålen kommer sedan i enlighet med den av kommunfullmäktige antagna mål- och styrmodellen att brytas ner av respektive verksamhet i verksamhetsplaner. På så sätt säkerställs det att verksamheterna arbetar enhetligt, med utgångspunkt från samma strategiområden, och mot kommunens vision.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

I nämndernas budgetförslag för 2023 föreslås totalt 45 nämndmål fördelade på fyra av fem övergripande strategiområden. Nämnderna har möjlighet att i samband med nämndens budgetförslag revidera nämndmålen och redogöra förändringarna för fastställande i kommunfullmäktige.

Övergripande strategiområden	Kopplade mål i budgetförslag 2023
1. Hög kvalitet	12 mål
2. Stor valfrihet	-
3. Hög attraktivitet	12 mål
4. Hög effektivitet	13 mål
5. Stark utveckling	8 mål

I enlighet med kommunens mål- och styrmodell kommer nämnderna att utarbeta verksamhetsplaner för 2023 under hösten 2022. Verksamhetsplanerna ska antas och beslutas av respektive nämnd senast januari 2023.

I nämndernas förslag till budget för 2023 har respektive nämnd presenterat förslag till nämndmål. Dessa nämndmål utgör grunden för nämndernas respektive verksamhetsplan. Varje nämnds verksamhetsplan ska sedan omfatta en beskrivning av nämndmålens innehåll och genomförande samt hur dessa ska följas upp genom bland annat nyckeltal.

Kommunens strategiområden och nämndernas mål

Avsnittet redogör för kommunens strategiområden och tillhörande nämndmål. Här redogörs för de nämndmål som föreslås utgå, samt förslag på nya nämndmål.

En sammanställning av alla strategiområden och nämndmål presenteras i handling *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023*.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Förändringar av nämndmål

Sammantaget är det miljö- och hälsoskyddsnämnden och tekniska nämnden – avfall och vatten och avlopp som har presenterat förslag på förändringar kopplat till nämndmålen. Kultur- och fritidsnämnden föreslår även att ett mål utgår av naturliga skäl, då målet är uppfyllt.

Nämndmål som föreslås ska utgå

Strategiområde	Nämndmål som utgår
HÖG KVALITET	-
STOR VALFRIHET	-
HÖG ATTRAKTIVITET	-
HÖG EFFEKTIVITET	-
STARK UTVECKLING	Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad luftövervakning i Danderyds kommun genom luftkvalitetsmätningar (Miljö- och hälsoskyddsnämnden) Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktning för tillsynen över miljöpåverkan och olägenheter från E 18:s trafikverksamhet (Miljö- och hälsoskyddsnämnden) Kultur- och fritidsnämnden har utvecklat kultur- och fritidspolitiskt program (Kultur- och fritidsnämnden, målet utgår då det är uppfyllt.)

Förslag på nya nämndmål

Strategiområde	Förslag om nya nämndmål
<i>HÖG KVALITET</i>	Avfallsverksamheten ska ha en god kommunikation med medborgarna (Tekniska nämnden – Avfall) VA-verksamheten ska ha en god kommunikation med medborgarna (Tekniska nämnden – Vatten och avlopp)
<i>STOR VALFRIHET</i>	-
<i>HÖG ATTRAKTIVITET</i>	-
<i>HÖG EFFEKTIVITET</i>	Förnyelsetakten ska vara långsiktigt hållbar och uthållig över tid. (Tekniska nämnden – Vatten och avlopp) Danderyds kommun har en tillfredställande spillvattenhantering (Tekniska nämnden – Vatten och avlopp)
<i>STARK UTVECKLING</i>	Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Lilla och Stora Värtan. (Miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Finansiella indikatorer

Tabell 1, finansiella indikatorer

Tabellen nedan visar kommunens finansiella indikatorer under budget och planperioden 2023 - 2025. Indikatorerna ska vägas in i bedömningen av god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens krav.

Finansiella indikatorer (%)	2023-2025
Resultat enligt balanskrav	3 %
Soliditet	50 %
Soliditet inklusive pensionsåtaganden	35 %
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	50 %
Långfristiga skulder (kr/inv)	19 500

Budgetförslaget 2023 och planen för 2024–2025 innebär att kommunens samtliga finansiella indikatorer bedöms uppnås.

Resultat enligt balanskrav

Resultat enligt balanskrav är årets resultat exklusive exploateringsintäkter justerat för samtliga realisationsvinster. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Indikator för resultat enligt balanskrav är satt till minst 3 procent av skatteintäkterna netto. Indikator 2022 är satt till 4 procent och utfallet prognostiseras till 6 procent.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Indikator för soliditeten är satt till minst 50 procent. Indikator 2022 är satt till 50 procent och utfallet prognostiseras till 58 procent.

Soliditet inklusive pensionsåtaganden

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Indikator för soliditet inklusive pensionsåtaganden är satt till minst 35 procent. Indikator 2022 är satt till 35 procent och utfallet prognostiseras till 44 procent.

Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som kommunen kan investera med eget kapital. Självfinansieringsgraden påverkas av kommunens resultatnivå och avskrivningar samt investeringsvolym. Indikator för självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar är satt till minst 50 procent. Indikator 2022 är satt till 75 procent och utfallet prognostiseras till 83 procent.

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder visar hur stor den långfristiga skulden är per invånare. Indikator för långfristiga skulder uppgår till 19 500 kronor per invånare. Indikatorn är ny och införs i budget för 2023 och plan 2024 - 2025.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunen har under åren 2020 - 2021 redovisat starka ekonomiska resultat. Resultatet för 2022 prognostiseras vara starkt med ett resultat enligt balanskrav om 135,6 miljoner kronor. Kommunen har amorterat 246,0 miljoner kronor på kommunens lån de två senaste åren, och planerar att amortera ytterligare minst 100,0 miljoner kronor under 2022. De starka resultaten var en förutsättning för att reglera det ackumulerade negativa resultatet enligt balanskravet. Det negativa resultatet hade byggts upp under ett antal år. Att reglera det negativa balanskravsresultatet var en nödvändighet för att leva upp till kommunallagens krav om god kommunal hushållning samt att skapa en robust och stabil ekonomi. Kommunen står nu väl rustad inför tuffare ekonomiska förutsättningar med en hög inflation, höga räntor och den befarade kommande lågkonjunkturen. Kommunen planerar också för en hög investeringstakt vilket ställer ytterligare krav på en stark och robust ekonomi. Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) bör en kommun ha ett finansiellt mål för resultatet om minst två procent av skatteintäkterna (netto). SKR rekommenderar att desto högre investeringsutgifter en kommun har desto högre bör den finansiella indikatorn för resultatet vara. Kommunens budgeterade investeringar motsvarar cirka 23 procent av kommunens skatteintäkter (netto), vilket är en hög investeringstakt jämfört med tidigare år. Indikator för resultat enligt balanskravet sätts till 3 procent.

Finansiering och likviditet

Vid 2022 års utgång prognostiseras att kommunens lån uppgår som högst till 500 miljoner kronor, och bedömningen är att likviditeten kommer vara runt 0 miljoner kronor.

Delar av de investeringar som skulle ha genomförts under 2022 kommer ombudgeteras till 2023. Från 2021 till 2022 ombudgeterades 66,6 miljoner kronor. Om kommunen ombudgeterar motsvarande belopp från 2022 till 2023 innebär det att investeringarna för kommunen totalt kan komma att bli runt 571 miljoner kronor 2023. Kommunen beräknas förverkliga cirka 60 procent av budgeterade investeringar vilket skulle innebära att utfallet av investeringarna under 2023 skulle uppgå till cirka 343 miljoner kronor (571 miljoner kronor x 60 %).

Det betyder att utfallet av investeringarna bedöms till cirka 343 miljoner kronor som påverkar kassaflödet negativt. Det positiva kassaflödet från resultatet och avskrivningarna beräknas uppgå till cirka 177 miljoner kronor 2023 (*Resultat 46,6 mnkr + avskrivningar 130,0 mnkr*). Det skulle innebära en självfinansieringsgrad omkring 51 procent (*177 mnkr kassaflöde från den löpande verksamheten / 343 mnkr kassaflöde från investeringsverksamheten*). Eftersom investeringarna är högre än det positiva kassaflödet, innebär det att det uppstår ett lånebehov omkring 150 miljoner kronor till 200 miljoner kronor.

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Pensionsskuld och pensionskostnader

Bedömning av pensionsskuld och pensionskostnader 2023–2025 utgår från den prognos som kommunens pensionsförvaltare Kommunernas pensionsanstalt (KPA) upprättat.

Tabell 2, prognos över pensionsskuld

Tabellen nedan visar prognos över pensionsskulden 2022 - 2025.

Prognos över pensionsskuld (mnkr)	2022	2023	2024	2025
Ansvarsförbindelse IB	393,3	393,3	373,5	377,5
Försäkring IPR	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	1,8	2,6	2,6	2,5
Basbeloppsuppräknig	9,0	9,0	28,1	9,1
Utbetalningar	-17,8	-25,9	-27,7	-27,4
Ändring av diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	-4,9	-5,6	1,0	0,2
Ansvarsförbindelse UB	381,5	373,5	377,5	362,0

Utbetalningarna prognostiseras uppgå till mellan cirka 26 till 28 miljoner kronor per år under budget- och planperioden, och ansvarsförbindelsen minskar över åren. Ansvarsförbindelsen är pensioner intjänade innan 1998. Ansvarsförbindelsen räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna, och kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som kostnad när personalen tjänar in sin pensionsrätt.

Mer information om kommunens pensioner finns i avsnittet Pensioner, PO-differens med mera.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Ordförandens budgetförslag 2023

Årets resultat 2023 budgeteras ge ett positivt resultat om 46,6 miljoner kronor. Det balanskravsmässiga resultatet budgeteras till 46,6 miljoner kronor efter balanskravskorrigeringar. Ordförandens budgetförslag innebär att nämndernas nettokostnader kommer att uppgå till 2 085,9 miljoner kronor 2023.

Tabell 3, resultaträkning (förenklad)

Tabellen nedan visar förenklad resultaträkning för kommunen med prognos och budget för 2022, nämndernas och ordförandes budgetförslag för 2023 samt skillnad mellan nämndernas budgetförslag och ordförandes budgetförslag.

Resultaträkning Miljoner kronor	Prognos 2022	Budget 2022	Nämndernas förslag 2023	Ordförandes förslag 2023	Skillnad
Kommunstyrelsen	-125,3	-127,8	-127,8	-150,4	-22,6
Revision	-1,8	-1,8	-1,5	-1,5	0,0
Överförmyndarnämnden	-3,0	-3,2	-3,3	-3,2	0,1
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-25,5	-28,1	-26,4	-26,6	-0,2
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	-108,4	-105,5	-154,7	-141,2	13,5
Kultur- och fritidsnämnden	-96,3	-96,6	-101,6	-103,8	-2,2
Utbildningsnämnden	-923,4	-917,0	-953,0	-948,2	4,8
Socialnämnden	-677,4	-671,2	-710,7	-711,0	-0,3
Nämndernas nettokostnader	-1 961,1	-1 952,8	-2 079,0	-2 085,9	-6,9
Pensioner, PO-diff m.m.	-34,7	-35,0	-54,0	-54,0	0,0
Internränta	21,0	23,0	31,0	31,0	0,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 974,8	-1 964,8	-2 102,0	-2 108,9	-6,9
Skatteintäkter, utjämning & statsbidrag	2 164,1	2 118,0	2 195,0	2 190,5	-4,5
Finansnetto	-9,0	-9,0	-35,0	-35,0	0,0
Årets resultat	180,3	144,2	58,0	46,6	-11,4
Resultat enligt balanskravet	180,3	144,2	58,0	46,6	-11,4

Fotnot: Summering av summaraderna 2022 stämmer inte med anledning av att dessa rader innehåller poster som inte budgeterats för åren 2023-2025. Följande poster har utfall 2022 men budgeteras ej 2023: Semesterlöneskuld, engångskostnader, realisationsvinster exploatering, övriga intäkter och extern medelsförvaltning.

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Nämndernas nettokostnader

Nämndernas nettokostnader budgeteras öka med 133,1 miljoner kronor 2023 jämfört med 2022.

De satsningar som görs på nämnderna är för kultur- och fritidsnämnden med *2,0 miljoner kronor* på kommunens arbete med idrotts- och fritidsanläggningarna och syftar till att bibehålla en hög kvalitet på kommunens verksamhet. Satsningen möjliggöra även att kommunen kan utöka beståndet av anläggningar ytterligare om kommunfullmäktige beslutar om att köpa konstgräsanläggningarna från fotbollsöreningarna.

Förslaget innehåller också satsning för kommunstyrelsen om *2,0 miljoner kronor* för att förstärka kommunens IT-säkerhet och för att öka takten med digitaliseringen i kommunen.

Utöver dessa satsningar så sker en generell uppräknings om 2 procent för löner och priser vilket blir cirka 10 miljoner kronor. Anslaget minskar även med cirka 9 miljoner kronor. Den främsta förklaringen är att cirka 7 miljoner kronor avseende transportkostnaderna för turbundna resor för äldreomsorgen och funktionsnedsättning har flyttats från anslag till volymer. Nettoeffekten av anslagsökningen blir således cirka *1 miljon kronor*.

Sedan sker en uppräknings med 3 procent för peng och check vilket blir cirka *37 miljoner kronor*.

Volymer ökar med cirka *37 miljoner kronor*.

Nämnderna kompenseras för ökade kapitalkostnader som blir cirka *7 miljoner kronor*.

Nämnderna kompenseras även för införande av ny OH-modell och det är en kostnadsneutral förändring eftersom kommunstyrelsen anslag minskar med samma summa.

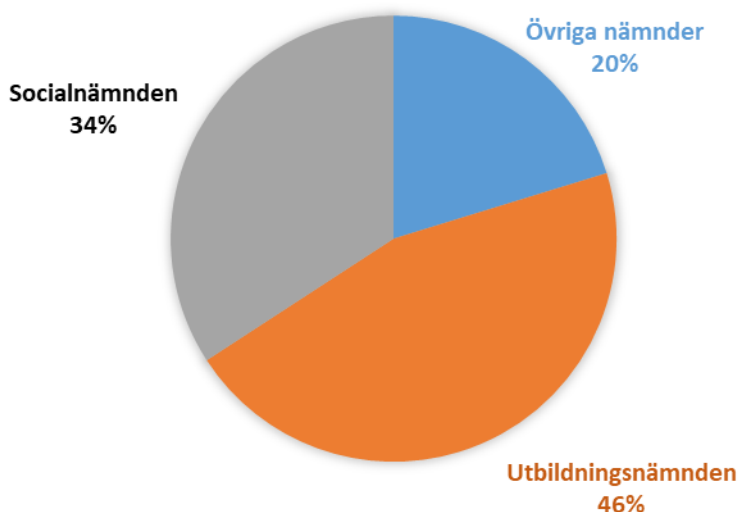
Nämnderna kompenseras också för investeringskostnader som omförs till driftkostnader. Kommunstyrelsen erhåller 15 miljoner kronor och den nya tekniska nämnden (som även innefattar före detta fastighetsnämnden) erhåller 27 miljoner kronor. Kultur och fritidsnämnden erhåller 1,1 miljon kronor. Totalt blir det *43,1 miljoner kronor* år 2023.

Kommunstyrelsen kompenseras med 3,2 miljoner kronor för ökade kostnader för arvoden till politiker och partistöd. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden kompenseras med 0,2 miljoner, socialnämnden med 0,3 miljoner kronor, tekniska nämnden med 0,1 miljon kronor. Överförmyndarnämndens budget minskar med 0,1 miljon kronor på grund av färre ledamöter. Totalt kompenseras nämnderna med *4,1 miljoner kronor*.

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

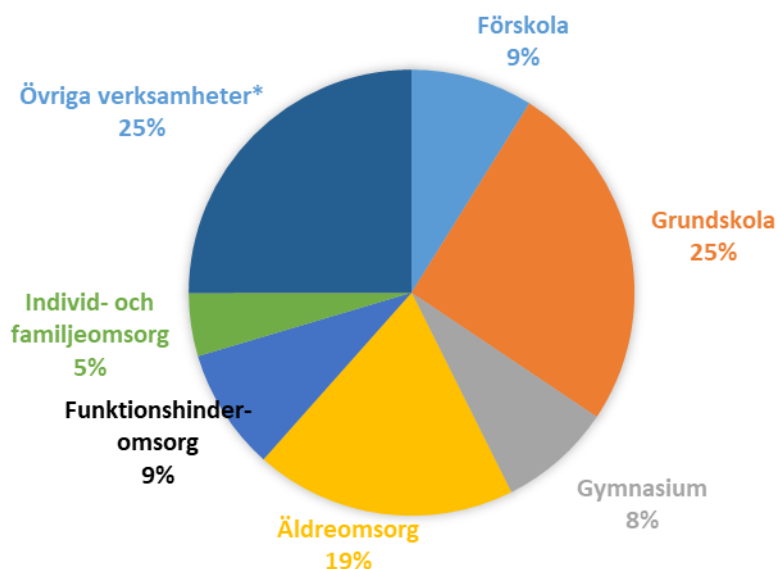
Nedanstående diagram visar procentuell fördelning av ordförandens förslag till budget 2022, per nämnd och per verksamhetsområde.

Diagram 1, Procentuell fördelning av budgeten - per nämnd

De största nämnderna i fördelade budgetmedel är utbildningsnämnden med 948,2 miljoner kronor vilket motsvarar 46 procent av kommunens budget, följt av socialnämnden med en budget om 711,0 miljoner kronor vilket motsvarar 34 procent av kommunens budget.

Diagram 2, Procentuell fördelning av budgeten – per verksamhetsområde

* I posten övriga verksamheter ingår kommunstyrelsen, revision, valnämnden överförmyndarnämnden, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, VA-verksamhet och Avfall, tekniska nämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

De största verksamheterna i fördelade budgetmedel är grundskola med 532,2 miljoner kronor vilket motsvarar 25 procent av verksamheternas totala budget, följt av äldreomsorg med en budget om 394,9 miljoner kronor vilket motsvarar 19 procent av verksamheternas totala budget.

Pensioner, PO-differens med mera

Kommunernas pensionsanstalt (KPA) som prognostiserar kommunens pensioner prognostiserar att kommunens pensionskostnader kommer uppgå till cirka 103 miljoner kronor (exklusive löneskatt och finansiell kostnad).

Av dessa budgeteras 54,0 miljoner kronor (inklusive löneskatt) belasta kommunens centrala budget, vilket är en *ökning* med *19,0 miljoner kronor* jämfört med budget 2022.

KPA prognostiserar att kommunens pensionskostnader (exklusive löneskatt och finansiell kostnad) kommer uppgå till cirka 94 miljoner kronor år 2024 och cirka 78 miljoner kronor år 2025. Av dessa budgeteras 43 miljoner kronor (inklusive löneskatt) år 2024 och cirka 23 miljoner kronor år 2025 belasta kommunens centrala budget.

Kommunen lämnar PO-påslaget oförändrat.

Internränta

Internräntan budgeteras uppgå till 31,0 miljoner kronor för 2023 och *ökar* med *8,0 miljoner kronor* jämfört med budget 2022. Ökningen innebär enkelt förklarat att kommunen erhåller en högre intäkt från nämnderna eftersom deras kapitalkostnader ökar.

Kommunen följer SKR:s rekommendation om en internränta på 1,25 procent för 2023. Ambitionen med internräntan är att den ska fånga en rimlig räntenivå sett över investeringarnas hela livslängd. Internräntan är en intern transaktion. Kommunens internränta har beräknats på ett antagande att investeringar om cirka 2 460 miljoner kronor kommer vara aktiverade under 2023. Internränta 1,25 procent multiplicerat med aktiverade investeringar 2 460 miljoner kronor ger en internränta på cirka 31 miljoner kronor 2023. För åren 2024 - 2025 har antagande gjorts om en internränta om 1,25 procent och att aktiverade investeringar kommer uppgå till cirka 2 750 miljoner kronor 2024 motsvarande en internränta om cirka 34 miljoner kronor, och cirka 3 010 miljoner kronor 2025, motsvarande cirka 38 miljoner kronor internränta.

Skatteintäkter (netto)

Kommunens beräknade skatteintäkter för åren 2023 - 2025 har utgått från den prognos Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade den 29 september 2022. SKR:s prognos minskade Danderyds skatteintäkter (netto) med cirka 5 miljoner kronor jämfört med prognosen i augusti då prognosen uppgick till cirka 2 195 miljoner kronor. Prognos per april uppgick till cirka 2 179 miljoner kronor.

SKR räknar med en starkare skatteunderlagstillväxt fram till 2025 jämfört med den prognos som lämnades i april, främst som följd av att prognosen för lönesumman är uppreviderad men även som följd av att prognosen för pensionsinkomster är uppreviderad. Såväl beslutet om höjd garantipension samt den högre inflationsprognosen ligger bakom de uppreviderade pensionsinkomsterna (jämfört med prognosen i april). Alla år, förutom 2023, ökar skattunderlaget mer jämfört med förra prognosen. Att

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

lönesumman är så mycket starkare beror på att lönerna ökar snabbare än i tidigare bedömning. Beslut om höjd garantipension samt en högre inflation har lett till upprevideringar av pensionsinkomsterna jämfört med i april.

En faktor som lyfter skatteunderlaget i nivå under hela prognosen är de höjda garantipensionerna. Detta sker dels genom beslutet att höja pensionsnivån från augusti 2022, dels genom en hög inflation 2022 och 2023. Den höga inflationen lyfter prisbasbeloppen 2023 och 2024, vilket garantipensionerna är kopplade till.

Den höjda garantipensionen verkar dels direkt genom höjningen för varje mottagare, dels via effekten att fler personer blir berättigade till garantipension då deras inkomstpension understiger garantipensionen. Antalet personer med garantipension beräknas av Pensionsmyndigheten öka med hela 50 procent mellan 2022 och 2023. Detta drar alltså upp skatteunderlaget som påverkar kommunsektorns inkomster.

Kraftig real urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022 - 2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,7 procent. Det är en real nedväxling med 0,8 procentenhet, nästan en halvering. Trots den nominella uppväxlingen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. Under 2023 faller köpkraften med nästan 2 procent, jämfört med året innan.

Tabell 4, skatteunderlagsprognos

Sammanställningen nedan visar skatteunderlagsprognos från SKR för åren 2021 - 2025.

Skatteunderlagsprognos (%)	2021	2022	2023	2024	2025
Nominellt skatteunderlag	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Prisökning	3,0	3,4	5,8	3,8	1,4
Realt skatteunderlag	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1

Skatteunderlagets utveckling kommande år kan således inte förväntas räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen nu än större: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre) och inte minst de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser. Anledningen till de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser och löner som påverkar kommuners kostnader nu stiger snabbare. Detta är delvis en följd av den allmänna prisuppgången vi ser under prognosperioden och delvis en följd av det nya pensionsavtalet med högre premier. Anledningen till att prisuppgången får större effekter än de direkta för insatsförbrukningen är att ett förändrat prisbasbelopp leder till en ändrad värdering av sektorns pensionsskuld.

Tabell 5, skatteunderlagsprognos

Tabellen nedan visar skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR för åren 2021 - 2025.

Skatteunderlagsprognos (%)	2021	2022	2023	2024	2025
SKR (aug)	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Regeringen (apr)	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6

Skattesatsen 2023 uppgår till 18,35 procent och hålls oförändrad jämfört med 2022.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Tabell 6, skattesats

tabellen nedan visar den genomsnittliga skattesatsen för kommun, Stockholms län och riket år 2022.

Skattesats (kr)	Danderyd	Länet	Riket
Kommun	18,35	18,33	20,67
Region	12,08	12,08	11,56
Summa	30,43	30,41	32,24

Tabell 7, skatteintäkter, utjämning & bidrag

Tabellen nedan visar skatteintäkter och kommunal utjämning. Budgeten för åren 2023 - 2025 har beräknats utifrån en oförändrad skattesats på 18,35 kronor.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag (mnkr)	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skatteintäkter	2 830,7	2 904,9	3 025,6	3 139,3
Kommunal utjämning	-705,4	-750,3	-803,5	-846,0
Övrigt*	38,9	35,9	35,8	35,4
Summa nettointäkter	2 164,1	2 190,5	2 257,9	2 328,8

Finansnetto

Finansnettot budgeteras uppgå till 35,0 miljoner kronor för 2022 och budgeteras *öka* med 26,0 miljoner kronor jämfört med 2022. Ökningen beror främst på att den finansiella kostnaden för pensionskostnaderna ökar.

De största posterna i finansnettot är ränta på pensionsavsättning 24,5 miljoner kronor och räntekostnader på kommunens banklån som beräknas uppgå till 12,0 miljoner kronor.

KPA beräknar räntan på pensionsavsättningarna. KPA beräknar att för 2023 kommer den finansiella kostnaden uppgå till 24,5 miljoner kronor, 2024 till 10,6 miljoner kronor och 2025 till 11,8 miljoner kronor.

Räntekostnader på banklånen beräknas genom att multiplicera kommunens prognostiserade lån (700 miljoner kronor) med den genomsnittsränta (1,94 procent) kommunen prognostiserar låna till. Vid beräkning av räntekostnaden görs antagandet att lånen och genomsnittsräntan ökar fram till och med 2025. Genomsnittsräntan uppgick 2022 till 0,64 procent och prognostiseras 2025 uppgå till 3,23 procent.

Räntekostnaderna motverkas av kreditivräntan som beräknas uppgå till 3,6 miljoner kronor 2023. Kreditivränta är ränta under byggtiden, och beräknas på investeringsutgifter under byggnadstiden och är den ränta som verksamheten får betala för investeringar som inte aktiverats ännu. Räntesatsen på kreditivräntan är 1,25 procent och för 2023 beräknas de pågående investeringarna uppgå till 302,0 miljoner kronor. För åren 2024 - 2025 har ett antagande gjorts att räntesatsen ligger kvar på 1,25 procent och att de pågående investeringarna ökar till 339 miljoner kronor 2024, och ökar ytterligare till 425,0 miljoner kronor 2025.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Ordförandes budgetförslag 2023 och plan 2024–2025

Ordförandes budgetförslag innebär ett positivt resultat om 46,6 miljoner kronor för 2023. För åren 2024 och 2025 innebär budgetförslaget ett positivt resultat med 85,1 respektive 153,4 miljoner kronor. Resultatplan 2024 - 2025 är beräknad med en oförändrad skattesats.

Tabell 8, Resultaträkning (förenklad)

Tabellen nedan visar av kommunfullmäktige beslutad budget 2022, och ordförande förslag till budget 2023 och plan 2024 - 2025.

Resultaträkning Miljoner kronor	KF Budget 2022	Ordförandes förslag 2023	Ordförandes förslag 2024	Ordförandes förslag 2025
Kommunstyrelsen	-127,8	-150,4	-140,1	-139,8
Valnämnden	-1,6	0,0	-1,6	0,0
Revision	-1,8	-1,5	-1,5	-1,5
Överförmyndarnämnden	-3,2	-3,2	-3,4	-3,4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-28,1	-26,6	-27,0	-27,4
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	-105,5	-141,2	-148,7	-147,2
Kultur- och fritidsnämnden	-96,6	-103,8	-107,1	-107,6
Utbildningsnämnden	-917,0	-948,2	-954,8	-957,4
Socialnämnden	-671,2	-711,0	-734,6	-757,1
Nämndernas nettokostnader	-1 952,8	-2 085,9	-2 118,8	-2 141,4
Pensioner, PO-diff m.m.	-35,0	-54,0	-43,0	-23,0
Internränta	23,0	31,0	34,0	38,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 964,8	-2 108,9	-2 127,8	-2 126,4
Skatteintäkter, utjämning & statsbidrag	2 118,0	2 190,5	2 257,9	2 328,8
Finansnetto	-9,0	-35,0	-45,0	-49,0
Årets resultat	144,2	46,6	85,1	153,4
Resultat enligt balanskravet	144,2	46,6	85,1	153,4

Nämndernas nettokostnader budgeteras uppgå till 2 085,9 miljoner kronor, vilket är en ökning med 133,1 miljoner kronor jämfört med budget 2022. *Verksamhetens nettokostnad* budgeteras uppgå till 2 108,9 miljoner kronor, vilket är en ökning med 144,1 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Totalt ökar kommunens kostnader med cirka 170 miljoner kronor när ökningen av finansnetto även räknas in. Vilket ska ställas i relation till att kommunens budgeterade skatteintäkter (netto) förväntas öka med cirka 77 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Årets resultat och resultat enligt balanskravet budgeteras uppgå till 46,6 miljoner kronor, vilket är en minskning med 97,6 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Investeringsbudget 2023 och plan 2024 – 2025

Kommunens budgeterade investeringar för 2023 uppgår till 504,4 miljoner kronor, vilket är en ökning med 55,1 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Högst budgeterade investeringar har tekniska nämnden med 361,0 miljoner kronor, VA-verksamheten med 75,0 miljoner kronor samt kultur- och fritidsnämnden med 59,6 miljoner kronor. Alla kommunens investeringsprojekt redovisas i handling - Investeringar budget 2023 och plan 2024–2025.

Tabell 9, investeringar per nämnd

Tabellen nedan visar investeringar för prognos 2022, budget 2023 och plan 2024 - 2025, samt beräknad totalbudget.

Investeringar per nämnd (mnkr)	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalbudget
Kommunstyrelsen	2,5	4,0	4,0	4,0	12,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	1,7	1,1	1,0	1,3	3,8
VA-verksamheten	56,1	75,0	75,0	75,0	268,2
Avfallsverksamheten	0,7	0,7	0,7	0,7	2,1
Tekniska nämnden	244,5	361,0	564,8	358,7	1 419,7
Kultur- och fritidsnämnden	18,6	59,6	12,0	2,4	80,0
Utbildningsnämnden	2,0	3,0	3,0	3,0	9,0
Socialnämnden	0,5	0,0	2,0	0,5	2,5
Summa investeringar	326,6	504,4	662,5	445,6	1 797,3

Fotnot: Prognossiffror per augusti.

Observera att kolumnen Totalbudget i tabellen ovan förutom en summering av *rambudgetar* år 2023 - 2025, innehåller *projektbudgetar* som löper över fler år än planperioden. Som exempel på det förra kan nämnas Vägbelysning och på det senare Portvägen, båda poster inom Tekniska nämnden. Detta förklarar varför vissa summeringar inte stämmer.

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

Fastställande av kommunens övergripande mål

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige fastställer kommunens strategiområden enligt handling:
Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.
2. Kommunfullmäktige fastställer de finansiella indikatorerna för 2023 till 3 procent för resultat enligt balanskrav, 50 procent för soliditet, 35 procent för soliditet inklusive pensionsåtaganden, 50 procent för självinvesteringsgrad av nettoinvesteringar och 19 500 kronor per invånare för långfristiga skulder.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens budgetförslag

Driftsbudget

Kommunledningskontorets förslag till driftsbudget uppgår till 130,2 miljoner kronor för 2023, vilket är en ökning med 2,4 miljoner kronor jämfört med 2022.

Ökningen beror främst på två procents ökning för att kompensera för pris- och löneökningar motsvarande 3,0 miljoner kronor.

Investeringsbudget

Kommunledningskontorets förslag till investeringsbudget uppgår till 31,9 miljoner kronor 2023, vilket är 27,4 miljoner kronor lägre än budget 2022.

Ordförandens överväganden och förslag

Kommunstyrelsen föreslås erhålla 150,4 miljoner kronor i driftsbudget 2023, vilket är en ökning jämfört med kommunstyrelsens förslag med 20,2 miljoner kronor. Ökningen beror på kompensation med *15,0 miljoner kronor* för att investeringskostnader omförs till driftkostnader, satsning om *2,0 miljoner kronor* för att förstärka IT-säkerheten och för att öka takten med digitaliseringen i kommunen, samt *3,2 miljoner kronor* i kompensation för ökade arvoden till politiker och partistöd.

Kommunstyrelsen föreslås erhålla 4,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2023. Minskningen beror på projektet Mörby centrum som flyttas från kommunstyrelsen till tekniska nämnden. Projekt Mörby centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor som kommunfullmäktige beslutade 2013-10-21 (§ 82).

Kommunstyrelsen ger kommunledningskontoret i uppdrag att se över hur kommunens verksamheter kan bli effektivare med bibehållen eller högre kvalitet för alla som lever, bor och verkar i Danderyds kommun. Syfte med utredningen är att ge förslag på organisatoriska eller ekonomiska områden som kan effektiviseras. Utredningen ska

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

återrapporteras till kommunstyrelsen senast utgången av 2023. Kommunstyrelsens arbetsutskott ska löpande bli informerad under utredningstiden.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*
4. Kommunfullmäktige anvisar kommunstyrelsen driftsanslag om 150,4 miljoner kronor och investeringsanslag om 4,0 miljoner kronor.

Revision

Kommunledningskontorets förslag till driftsbudget uppgår till 1,5 miljoner kronor för 2023.

Budgeten minskar med 0,3 miljoner kronor jämfört med 2022. Minskningen beror på det extra anslag som revision fick inför 2022 tas bort till 2023.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att revision erhåller 1,5 miljoner kronor i driftsbudget 2023.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Kommunfullmäktige anvisar revision driftsanslag om 1,5 miljoner kronor.

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Överförmyndarnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Överförmyndarnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 3,3 miljoner kronor för 2022, vilket är 0,1 miljoner kronor högre än budget 2022.

Ökningen beror på två procents ökning för att kompensera för pris- och löneökningar motsvarande 0,1 miljoner kronor

Investeringsbudget

Överförmyndarnämndens har inga planerade investeringar för 2023.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att överförmyndarnämnden erhåller 3,2 miljoner kronor i driftsbudget 2023.

Förslaget innehåller en minskning med 0,1 miljoner kronor med anledning av färre politiska ledamöter.

Ordförande föreslår att överförmyndarnämnden erhåller 0,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2023, i enlighet med överförmyndarnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*
7. Kommunfullmäktige anvisar överförmyndarnämnden driftsanslag om 3,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Byggnadsnämndens budgetförslag

Driftsbudget

Byggnadsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 15,8 miljoner kronor för 2023, vilket är en minskning med 1,8 miljoner kronor jämfört med 2022.

Minskningen beror på att satsningen på kulturmiljöprogrammet avslutas om 2,0 miljoner kronor samt ny OH modell 0,1 miljon kronor, som motverkas av kompensation för 2 procents ökning för pris- och löneökningar med 0,3 miljoner kronor

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Investeringsbudget

Byggnadsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 0,6 miljoner kronor 2023, vilket är en minskning med 1,3 miljoner kronor jämfört med 2022.

Miljö-och hälsoskyddsnämndens budgetförslag

Driftsbudget

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förslag till driftsbudget uppgår till 10,6 miljoner kronor för 2023 vilket är en ökning med 0,1 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Ökningen beror på kompensation för 2 procents ökning för pris- och löneökningar.

Investeringsbudget

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 0,4 miljoner kronor för 2023, vilket är 0,1 miljoner kronor lägre jämfört med budget 2022.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämndens budget och nämndmål slås samman med byggnadsnämndens budget och nämndmål, och tillsammans utgör budget och nämndmål för miljö- och stadsbyggnadsnämnden för att följa den organisationsförändring med ny nämndsorganisation som kommunfullmäktige beslutade 2022-05-30 (§ 77).

Ordförande föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden erhåller 26,6 miljoner kronor i driftsbudget 2023. Förslaget innehåller kompensation för ökade arvoden till politiker om 0,2 miljoner kronor.

Ordförande föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden erhåller 1,1 miljoner kronor i investeringsbudget 2022

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

8. Kommunfullmäktige fastställer att miljö- och hälsoskyddsnämndens och byggnadsnämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023* förs över till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
9. Kommunfullmäktige fastställer att miljö- och hälsoskyddsnämndens och byggnadsnämndens budgetmedel förs över till miljö- och stadsbyggnadsnämndens driftsanslag om sammanlagt 26,6 miljoner kronor, och investeringsanslag om sammanlagt 1,1 miljoner kronor.

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Kultur- och fritidsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 101,6 miljoner kronor för 2023, vilket är en ökning med 5,0 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Ökningen beror på att nämnden kompenseras för ökade pris- och löneökningar om 2,2 miljoner kronor, ökade overheadkostnader med 0,7 miljoner kronor, ökade kapitalkostnader om 1,0 miljoner kronor. Nämnden kompenseras med 1,1 miljoner kronor för att investeringskostnader omförs till driftkostnader.

Investeringsbudget

Kultur- och fritidsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 34,6 miljoner kronor för 2023, vilket är en ökning med 16,0 miljoner kronor jämfört med 2022.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att kultur- och fritidsnämnden erhåller 103,8 miljoner kronor i driftsbudget 2023.

Förslaget innehåller satsning om 2,0 miljoner kronor på kommunens anläggningar. Satsningen syftar till att bibehålla en hög kvalitet på kommunens anläggningar och ska möjliggöra att utöka beståndet av anläggningar ytterligare. Förslaget innehåller kompensation för ökade arvode till politiker om 0,2 miljoner kronor.

Ordförande föreslår att kultur- och fritidsnämnden erhåller 59,6 miljoner kronor i investeringsbudget 2023, vilket är en ökning med 25,0 miljoner kronor jämfört med nämndens förslag. Ökningen beror på budgetmedel till förvärv av konstgräsanläggningar.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

10. Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*
11. Kommunfullmäktige anvisar kultur- och fritidsnämnden driftsanslag om 103,8 miljoner kronor och investeringsanslag om 59,6 miljoner kronor.
12. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2023 enligt handling: *Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2023.*
13. Kommunfullmäktige fastställer planhyror för inom- och utomhusidrott 2023 enligt handling: *Planhyror inom- och utomhusidrott 2023.*

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Tekniska nämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Tekniska nämndens förslag till driftbudget uppgår till 119,2 miljoner kronor för 2023, vilket är en ökning med 13,7 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Ökningen beror på att nämnden kompenseras för ökade kapitalkostnader med 5,6 miljoner kronor, två procents ökning för pris- och löneökningar motsvarande 2,1 miljoner kronor samt ökade overheadkostnader med 1,0 miljon kronor.

Nämnden kompenseras med 5,0 miljoner kronor för att investeringskostnader omförs till driftkostnader.

Investeringsbudget

Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 71,6 miljoner kronor 2023, vilket är 57,3 miljoner lägre än budget 2022. Minskningen beror främst på lägre budgeterade medel för projekt Portvägen Roslagsbanestation Enebyberg.

Fastighetsnämndens budgetförslag

Driftsbudget

Fastighetsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 35,5 miljoner kronor för 2023 vilket är 35,5 miljoner kronor högre än budget 2022. Ökningen beror på att investeringskostnader omförs till driftskostnader.

Investeringsbudget

Fastighetsnämndens förslag till investeringsbudget uppgår till 254,0 miljoner kronor 2023, vilket är 138,6 miljoner kronor högre än budget 2022. Ökningen beror främst på högre budgeterade medel för projekten Stocksundsskolan och korttidsboende Ginnungagap.

Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) budgeterar med ett negativt resultat om 8,0 miljoner kronor 2023, vilket är en försämring av resultatet med 3,6 miljoner kronor jämfört med 2022. Verksamheten ska ge ett nollresultat sett över åren. De årsvisa över- eller underskotten som uppstår i verksamheten balanseras i VA-fonden. VA-verksamheten har ett upparbetat överskott som ska återbetalas till abonnenterna. VA-taxan föreslås höjas med 5 procent 2023 men verksamheten kommer vara underfinansierad då kostnadsutvecklingen är högre än de ökade intäkterna. Den ökade kostnaden beror på högre kapitalkostnader och att investeringskostnader omförs till driftkostnader.

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Tabell 10, VA-verksamheten

Av nedanstående tabell framgår utfall, prognos, budget och plan för VA och fond för åren 2021–2025.

VA-verksamheten	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	78,7	77,8	77,8	82,0	90,0	99,0
Kostnader	-73,4	-88,2	-82,2	-90,0	-92,0	-94,0
Balansering eget kapital	-5,3	10,4	4,4	8,0	2,0	-5,0
Årets resultat	5,3	-10,4	-4,4	-8,0	-2,0	5,0

Avfall

Avfallsverksamheten budgeterar med ett positivt resultat om 0,3 miljoner kronor 2023, vilket är en minskning om 0,4 miljoner kronor jämfört med 2022. Verksamheten ska ge ett nollresultat sett över åren. De årsvisa över- eller underskotten som uppstår i verksamheten balanseras i avfallsfonden. Budget för 2023 med dess budgeterade överskott syftar till att reglera det underskott som funnits i verksamheten sedan tidigare. Avfallsverksamheten har tidigare varit underfinansierad, med lägre intäkter än kostnader, vilket har genererat ett underskott i avfallsfonden.

Tabell 11, avfallsverksamheten

Av nedanstående sammanställning framgår utfall, prognos, budget och plan för avfallsverksamheten och fond för åren 2021–2025.

Avfallsverksamheten	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	34,6	38,8	39,6	36,4	36,4	36,4
Kostnader	-32,8	-38,8	-38,9	-36,1	-35,5	-35,9
Balansering eget kapital	-1,8	0,0	-0,7	-0,3	-0,9	-0,5
Årets resultat	1,8	0,0	0,7	0,3	0,9	0,5

Investeringsbudget

Tekniska nämndens förslag till investeringsbudget för 2023 uppgår till 68,8 miljoner kronor, vilket är 32,2 miljoner kronor lägre än budget 2022. De största investeringsprojekten är för beläggning och gata och trafik.

VA- och avfallsverksamheternas förslag till investeringsbudget för 2023 uppgår till 75,0 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor, vilket är en minskning med 26,5 miljoner kronor för de båda verksamheterna jämfört med budget 2022.

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att fastighetsnämndens budgetmedel och nämndmål överförs till tekniska nämndens budget och nämndmål för att följa den organisationsförändring med ny nämndorganisation som kommunfullmäktige beslutade 2022-05-30 (§ 77).

Ordförande föreslår att tekniska nämnden erhåller 141,2 miljoner kronor i driftsbudget 2023, vilket är en minskning med 13,5 miljoner kronor jämfört med tekniska nämndens och fastighetsnämndens förslag. Det beror på att kommunstyrelsen kompenseras för investeringskostnader som omförs till driftkostnader för de utredningarna m.m. som kommunstyrelsen ska ansvara för, i och med den nya nämndorganisationen där bland annat ett fastighets och exploateringsutskott införs under kommunstyrelsen. Både tekniska nämnden och fastighetsnämnden föreslog totalt 40,5 miljoner kronor som kompensation för investeringskostnader som omförs till driftkostnader. Enligt ordförandens förslag erhåller tekniska nämnden 27 miljoner kronor och Kommunstyrelsen erhåller 15 miljoner kronor. Förslaget innehåller även kompensation för ökade arvode till politiker om 0,1 miljon kronor.

Ordförande föreslår att tekniska nämnden erhåller 361,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2023, vilket är en ökning med 289,4 miljoner kronor jämfört med tekniska nämndens förslag. Ökningen beror främst på att den tidigare fastighetsnämndens budget går in i tekniska nämndens budget.

Ordförande föreslår att tekniska nämnden erhåller 75,0 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor i investeringsbudget 2023 för VA- och avfallsverksamheten, vilket är i enlighet med verksamheternas förslag.

Ordförande föreslår att kommunens samtliga hyror ska följa KPI, som fastställs i oktober månad innan budgetåret. Kommunen följer SKR:s prognoser för KPI. SKR lämnar prognos för KPI 2022 i oktober.

Ordförande tillstyrker tekniska nämndens förslag om en höjning av VA-taxan med 5 procent.

Tekniska nämnden har i särskilt ärende lämnat förslag till ny avfallstaxa som föreslås börja gälla från den 1 februari 2023. Förslaget är planerat att antas i kommunstyrelsen den 3 oktober och i kommunfullmäktige den 17 oktober.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

14. Kommunfullmäktige fastställer att fastighetsnämndens nämndmål överförs till tekniska nämnden.
15. Kommunfullmäktige fastställer tekniska nämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

16. Kommunfullmäktige fastställer att fastighetsnämndens budgetmedel överförs till tekniska nämnden.
17. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden driftsanslag om 141,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 361,0 miljoner kronor.
18. Kommunfullmäktige anvisar tekniska nämnden investeringsanslag för VA-verksamheten med 75,0 miljoner kronor samt för avfallsverksamheten med 0,7 miljoner kronor.
19. Kommunfullmäktige fastställer att kommunens samtliga hyror ska följa KPI som fastställs i oktober månad innan budgetåret.
20. Kommunfullmäktige godkänner tekniska nämndens förslag om en höjning av VA-taxan med 5 procent.

Utbildningsnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Utbildningsnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 953,0 miljoner kronor för 2023, vilket är en ökning med 36,0 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Ökningen beror på kompensation för pris- och löneökningar med 2 procent motsvarande 0,6 miljoner kronor, samt införande av ny OH-modell 0,6 miljoner kronor, uppräkningsbelopp (peng) med 2,0 procent för gymnasiet och 3 procent för övriga verksamheter med cirka 26,8 miljoner kronor samt övriga volymrelaterade kostnader om 6,0 miljoner kronor, volymreserv om 5,0 miljoner kronor, som motverkas av lägre volymer med 3,0 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden förslag till investeringsbudget uppgår till 3,0 miljoner kronor 2023, vilket är en oförändrad budget jämfört med 2022.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden erhåller 948,2 miljoner kronor i driftsbudget 2023.

Förslaget innehåller minskning av volymer med 5,0 miljoner kronor samt kompensation för ökade arvode till politiker om 0,2 miljoner kronor.

Förslaget innehåller en genomsnittlig höjning av *gymnasiets programpeng* med 1,8 procent. Danderyds kommun är ansluten till Storsthlm gemensam gymnasierregion och tillämpar den av Storsthlm framräknade och rekommenderade programpengen för gymnasieskolan. Detta innebär att kommunen har begränsade möjligheter att på egen hand påverka kostnadsutvecklingen för programpengen. För gymnasiet 2023

Datum	Diarienummer
2022-10-06	KS 2022/0022

rekommenderar Storsthlm samverkansområdets kommuner att fastslå föreslagen uppräknings om 1,8 procent.

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden erhåller 3,0 miljoner kronor i investeringsbudget 2023, i enlighet med utbildningsnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Kommunfullmäktige fastställer utbildningsnämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*
22. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden driftsanslag om 948,2 miljoner kronor och investeringsanslag om 3,0 miljoner kronor.
23. Kommunfullmäktige fastställer uppräknings av bidragsbelopp (peng) för pedagogisk omsorg, förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem med 3,0 procent och genomsnitt för gymnasiet med 1,8 procent.
24. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) enligt handling: *Ersättning till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola 2023.*
25. Kommunfullmäktige fastställer uppräknings för programpriser och strukturtillägg för gymnasiet 2023 enligt handling: *Förslag till uppräknings av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2023.*
26. Kommunfullmäktige fastställer ersättningsnivåer (peng) för gymnasiet 2023 enligt handling: *Rekommendation prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2023.*

Datum 2022-10-06
Diarienummer KS 2022/0022

Socialnämnden

Nämndens budgetförslag

Driftsbudget

Socialnämndens förslag till driftsbudget uppgår till 710,7 miljoner kronor för 2023, vilket är 39,6 miljoner kronor högre jämfört med budget 2022.

Ökningen beror på ökade volymer med 31,8 miljoner kronor, uppräknig av peng- och check motsvarande 10,0 miljoner kronor, kompensation för ny OH modell med 1,6 miljoner kronor samt kompensation för pris- och löneökningar med 2 procent

.Ökningen av volymer med 31,8 miljoner kronor beror delvis på att transportkostnaderna för turbundna resor för äldreomsorgen och funktionsnedsättning har flyttats från anslag till volymer med 6,9 miljoner kronor vilket innebär att anslaget minskas med motsvarande belopp.

Investeringsbudget

Socialnämndens förslag till investeringsbudget för 2023 uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket är en minskning med 0,5 miljoner kronor jämfört med 2022.

Ordförandens överväganden och förslag

Ordförande föreslår att socialnämnden erhåller 711,0 miljoner kronor i driftsbudget 2023. Förslaget innehåller kompensation för ökade arvode till politiker om 0,3 miljoner kronor.

Ordförande föreslår att socialnämnden erhåller investeringsmedel om 0,0 miljoner kronor 2023, i enlighet med socialnämndens förslag.

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens nämndmål enligt handling: *Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023.*
28. Kommunfullmäktige anvisar socialnämnden driftsanslag om 711,0 miljoner kronor och investeringsanslag om 0,0 miljoner kronor.
29. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av hemtjänstcheck med 3 procent 2023.
30. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av äldrepeng med 3 procent 2023.
31. Kommunfullmäktige fastställer avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2023 enligt handling: *Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden år 2023.*

Datum
2022-10-06

Diarienummer
KS 2022/0022

Finansiering

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

32. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 108,9 miljoner kronor 2023 och finansieras med skatteintäkter (netto).
33. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 190,5 miljoner kronor 2023.
34. Kommunfullmäktige fastställer att finansnettot budgeteras uppgå till en kostnad av 35,0 miljoner kronor 2023.
35. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till 46,6 miljoner kronor 2023.
36. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat efter justering enligt balanskrav budgeteras till 46,6 miljoner kronor 2023.
37. Kommunfullmäktige fastställer kommunalskatten till 18:35 per skattekrona för 2023.

Hanna Bocander

Kommunstyrelsens ordförande

Datum

2022-10-06

Diarienummer

KS 2022/0022

Handlingar

1. Kommunstyrelsens ordförandes förslag till budget 2023 och plan 2024–2025
2. Tjänsteutlåtande Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2023 och plan 2024–2025
3. Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål 2023
4. Majoritetens ändringsförslag till PLF och budgetdirektiv 2023
5. Avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2023
6. Planhyror inom- och utomhusidrott 2023
7. Ersättning till anordnare av verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola 2023.
8. Programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan 2023
9. Prislista för gymnasieskolan i Stockholmsregionen 2023
10. Avgifter inom socialnämndens ansvarsområden 2023
11. Investeringar budget 2023 och plan 2024–2025
12. Skatteintäkter budget 2023 och plan 2024–2025
13. Fackförbundens yrkande angående budget 2023